

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس:	آسیب شناسی دهان، فک و صورت	نیم سال: نیمسال اول سال یک
عنوان درس:	آسیب شناسی عمومی نظری	
کد درس:	۲۷	
نوع و تعداد واحد ^۱ :	نظری: ۲ واحد	نظری-عملی: عملی: کارگاهی:
نام مسؤول درس:	دکتر نازنین مهدوی	
مدرس/مدرسان:	دکتر سمیرا درخشان، دکتر پویان امینی شکیب،	
پیش‌نیاز/هم‌زمان:	ندارد	
رشته و مقطع تحصیلی:	تخصص آسیب شناسی دهان و فک و صورت	

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی:	دانشیار
رشته تخصصی:	آسیب شناسی دهان و فک و صورت
محل کار:	دانشکده دندانپزشکی
تلفن تماس:	۰۲۱۸۸۳۵۱۱۶۳
نشانی پست الکترونیک:	n-mahdavi@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری-عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

درس آسیب‌شناسی عمومی با هدف آشنایی دستیاران با اصول پایه‌ای فیزیولوژی پاتولوژی و روندهای پاتوژن بیماری‌ها ارائه می‌شود. در این درس دانشجویان با مباحثی همچون تغییرات سلولی ناشی از آسیب و مرگ، سازوکارهای التهاب و ترمیم، روندهای نئوپلازی، و پاسخ بافت‌ها به عوامل محیطی، ژنتیکی و ایمنی آشنا می‌گردد. تأکید این درس بر درک ارتباط تغییرات سلولی و مولکولی با تظاهرات بالینی بیماری‌هاست تا دانشجویان بتوانند این مفاهیم را در تشخیص افتراقی و مراقبت از بیماران در حوزه‌های مختلف دندانپزشکی به کار گیرند.

روش‌های آموزشی شامل سخنرانی‌های برنامه‌ریزی‌شده، بحث‌های گروهی کوچک و ارائه سمینارها خواهد بود که فرصت مشارکت فعال، تقویت مهارت استدلال علمی و تمرین در ارائه یافته‌های آسیب‌شناسی را برای دانشجویان فراهم می‌کند. در پایان این درس انتظار می‌رود فراگیران توانایی تحلیل و تبیین تغییرات آسیب‌شناسی عمومی، ارتباط دادن آن‌ها با جنبه‌های بالینی و به‌کارگیری این دانش در ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماری‌ها را کسب نمایند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی: آشنایی با اصول کلی فیزیولوژی پاتولوژی، روندهای پاتوژن بیماری در آسیب‌شناسی عمومی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی: (توانمندی‌های دوره تخصصی دندانپزشکی: 1. مهارت‌های بالینی

2. مهارت برقراری ارتباط، 3. مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، بازتوانی)، 4. پیشرفت فردی و فراگیری مستمر، 5. تعهد

حرفه‌ای، اخلاق و حقوق پزشکی، 6. مهارت تصمیم‌گیری، استدلال و حل مسئله، 7. ارتقای سلامت و پیشگیری)

مهارت‌های بالینی

- توانایی تشخیص و توضیح تغییرات سلولی و بافتی ناشی از آسیب، مرگ سلولی و نئوپلازی در سطح میکروسکوپی و ماکروسکوپی.
- درک پاتوفیزیولوژی التهاب و ترمیم و توانایی ارتباط دادن آن با تظاهرات بالینی.
- تفسیر یافته‌های پایه‌ای در آسیب‌شناسی عمومی برای کاربرد در رشته‌های بالینی.

مهارت برقراری ارتباط

- توانایی ارائه و توضیح یافته‌های آسیب‌شناسی عمومی در قالب سمینارها و مباحث گروهی.

• مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، بازتوانی)

- استفاده از مفاهیم پایه‌ای آسیب‌شناسی عمومی در تشخیص افتراقی بیماری‌های دهان و فک و صورت.
- کمک به درک ارتباط تغییرات سلولی و مولکولی با روند بیماری‌ها و تأثیر آن بر انتخاب درمان.

• پیشرفت فردی و فراگیری مستمر

- پیگیری منابع علمی و مقالات جدید در حوزه آسیب‌شناسی عمومی.
- استفاده از روش‌های متنوع آموزشی مانند programmed lecture، small group discussion و seminar برای ارتقای یادگیری.

• مهارت تصمیم‌گیری، استدلال و حل مسئله.

- کاربرد اصول آسیب‌شناسی در حل مسائل بالینی مرتبط با رشته‌های تخصصی دندانپزشکی.

• ارتقای سلامت و پیشگیری

- شناخت مکانیسم‌های سلولی و بافتی بیماری‌ها به منظور تبیین اصول پیشگیری.
- درک نقش عوامل محیطی، ژنتیکی و ایمنی در بروز بیماری‌ها و راهکارهای کاهش خطر.

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- بتواند تغییرات سلولی و بافتی مانند آسیب، مرگ سلولی، التهاب، ترمیم و نئوپلازی را تشخیص داده و تبیین کند.
- قادر باشد یافته‌های آسیب‌شناسی عمومی را به زبان علمی و قابل فهم در قالب سمینارها و بحث‌های گروهی ارائه نماید.
- ارتباط بین تغییرات هیستوپاتولوژیک و تظاهرات بالینی را تحلیل کرده و در تشخیص افتراقی بیماری‌ها به کار گیرد.
- در تصمیم‌گیری‌های علمی و کلینیکی از اصول پایه‌ای آسیب‌شناسی برای استدلال و حل مسئله استفاده کند.
- با مطالعه مداوم و استفاده از روش‌های آموزشی متنوع، سطح دانش خود را ارتقا دهد و در یادگیری مستمر فعال باشد.
- نقش تغییرات سلولی و مولکولی را در ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماری‌ها درک کرده و تبیین کند

رویکرد آموزشی^۱:

☐ ترکیبی^۲

☐ حضوری

☐ مجازی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

Programmed lecture

رویکرد مجازی

☐ آفلاین ☐ آنلای ☐ ترکیبی (آفلاین، آنلای)

☐ کلاس وارونه

☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد حضوری

☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☒ بحث در گروههای کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☒ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

☒ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	نام مدرس / مدرسان
1	سلول			دکتر شکیب
2	نئوپلازی جلسه دوم	Small group discussion Programmed lecture		دکتر شکیب
3	پاسخ سلولی به استرس و محرک‌های سمی، تطابق و مرگ سلولی			دکتر درخشان
4	التهاب و ترمیم			دکتر درخشان
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس¹

- حضور منظم و به‌موقع در تمامی جلسات آموزشی.
- مطالعه منظم منابع معرفی شده و آمادگی قبلی برای شرکت در مباحث کلاسی.
- مشارکت فعال در بحث‌های گروهی، ارائه‌های سمیناری و کلاس‌های تعاملی.
- انجام تکالیف و پروژه‌های محوله در موعد مقرر.
- رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و رفتار مناسب علمی و آموزشی در تعامل با اساتید و همکلاسی‌ها.
- حفظ دقت و نظم در ارائه گزارش‌ها و نقد مقالات.
- استفاده از فرصت‌های آموزشی برای ارتقای توانمندی در تشخیص، تحلیل و استدلال پاتولوژیک.

روش ارزیابی دانشجو: امتحان/ ارائه سمینار

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲
- ذکر روش ارزیابی دانشجو
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده)^۳: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی)^۱: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۲، OSLE^۳ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۴ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۵، لاگ‌بوک^۶، کارپوشه (پورت فولیو)^۷، ارزیابی 360^۸ درجه^۹ و باشد.

• ارزیابی تکوینی:

میزان حضور و مشارکت فعال در کلاس (بحث‌های گروهی، سمینارها).

کیفیت ارائه مقاله یا مبحث محوله.

رعایت اصول اخلاقی و حرفه‌ای در مباحث و ارائه‌ها.

• ارزیابی تراکمی:

آزمون کتبی پایانی (تشریحی یا تستی بر اساس سرفصل‌ها).

ارزیابی نهایی کیفیت ارائه‌ها و مشارکت علمی.

سهم هر بخش در نمره نهایی:

• ارزیابی تکوینی: 40%

1. Summative Evaluation

2. Objective Structured Clinical Examination

3. Objective Structured Laboratory Examination

4. Workplace Based Assessment

5. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها)

طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

6. Logbook

7. Portfolio

8. Multi Source Feedback (MSF)

- ارزیابی تراکمی: 60٪

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease. 11th Edition. Elsevier.

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

چک لیست ارزیابی طرح دوره

چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها			معیارهای ارزیابی	آیتم	نام درس	رشته مقطع	گروه
توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح	قابل قبول					
			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤول درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و همزمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس			
			اطلاعات مسؤول درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسؤول درس			
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس			
			اهداف کلی/ محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف کلی/ محورهای توانمندی			
			اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف اختصاصی/ زیرمحورهای هر توانمندی			
			رویکرد آموزشی مورد نظر در ارایه دوره اعم از حضوری، مجازی و ترکیبی مشخص شده است.	رویکرد آموزشی			
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند.	روش‌های یاددهی- یادگیری			
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس			
			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو			
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.	نحوه ارزیابی دانشجو			
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع			